

PEEP

G U A R D I O L A

BIOGRAFIE

GUILLEM BALAGUE

VOORWOORD DOOR
LOUIS VAN GAAL

UITGEBREIDE
EDITIE
MET BAYERN

10.000 EX.
VERKOCHT

Pep Guardiola

Een andere manier van winnen

Biografie

Guillem Balague

Geheel herziene editie

Vertaald door
Piet Dal en Erik de Vries

TIRION SPORT

Dit boek is gepubliceerd door:

Tirion Uitgevers

Postbus 13288

3507 LG Utrecht

www.tirionsport.nl

 @TirionSport

Omslagontwerp: Anton Feddema

Omslagfoto: Getty Images

Vormgeving binnenwerk: Stampwerk, Jacqueline Roest

Foto's binnenwerk: Getty Images, ANP Foto

Vertaling: Piet Dal, Erik de Vries

Zesde, geheel herziene, druk

ISBN 978 90 4391 669 1

NUR 491

Voor het eerst gepubliceerd in Groot-Brittannië in 2012 door Orion Books Ltd, Londen
Oorspronkelijke titel: *Pep Guardiola – Another Way of Winning*

© 2012 Guillem Balague

© 2013 voor de Nederlandse taal: Tirion Uitgevers, Utrecht

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form by print, photocopy, microfilm or any other means without prior written permission from the publisher.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten van derden zo goed mogelijk te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich tot de uitgever wenden.

INHOUD

Voorwoord door Louis van Gaal	II
Rome, 27 mei 2009: Finale UEFA Champions League	13
Brief aan Sir Alex Ferguson van de auteur	15
Deel I Waarom moest hij vertrekken?	23
1 De redenen	25
2 De beslissing	43
Deel II Van het dorpsplein van Santpedor naar de dug-out van Camp Nou	49
Deel III Pep, de trainer-coach	129
1 Het begin	131
2 De uitzonderlijke 2-6 in het Santiago Bernabéustadion	171
3 Zes titels in één kalenderjaar	187
4 De twee Champions Leaguefinales	209
5 Pep en zijn spelers	239
6 Pep Guardiola en José Mourinho	283
7 Het afscheid, voorafgegaan door de laatste finale	329
8 München, ver van huis	365
Deel IV Appendices: Pep Guardiola voor beginners	395
Appendix 1 La Masía	397
Appendix 2 De statistieken van vier geweldige jaren	403
Dankwoord	409

*‘Pep Guardiola was een geboren aanvoerder,
aan wie je al snel kon zien dat hij een
toptrainer in de dop was’*

– Louis van Gaal

VOORWOORD

Barça had in 1997, toen ik als trainer-coach werd aangesteld, een vrij oud elftal, met ervaren krachten als Amor, Nadal, Stoichkov en Pizzi; spelers van om en nabij de dertig. Zoals gebruikelijk is in Spanje was de oudste speler de aanvoerder, uit respect. Ik wilde echter een aanvoerder die mijn normen, waarden en visie deelde en zou uitdragen, een speler die gek was van het spel en zijn vak gepassioneerd beleefde...

In de voorbereiding op het seizoen bleef Amor aanvoerder, zodat ik de tijd had om de spelers te beoordelen op hun kwaliteiten als aanvoerder. Het duurde niet lang voordat ik die kwaliteiten in Pep Guardiola leerde kennen. Ik daagde hem daar ook toe uit. Ik kende hem als speler, niet als mens. Pep had weliswaar de Europa Cup gewonnen, maar miste vanwege zijn postuur de fysieke uitstraling van een aanvoerder. Maar, zoals gezegd, ik wist het al snel. Zodra Pep Guardiola zijn mond opendeed was hij de aanvoerder die ongeremd zijn mening kenbaar maakte aan zijn medespelers en aan mij, die durf en visie had en die direct namens de spelers mocht spreken. Het verbaasde en imponeerde me dat hij op 26-jarige leeftijd zover was. Pep kon de speelwijze dromen en kon die vertalen naar iedere positie, waarvan hij dan ook nog een profielschets kon maken, zeer opmerkelijk. Dus na die paar weken voorbereiding stond voor mij vast dat ik Pep tot aanvoerder zou maken. Met respect voor Amor, maar met de zekerheid dat deze breuk met de traditie iedereen zou helpen...

Zelf was hij echter niet zo enthousiast. 'Jij moet het zijn, Pep,' zei ik, maar hij zei dat dat helemaal niet kon. Amor moest het zijn, of Nadal... Ik zei hem dat ik in hem mijn verlengstuk op het veld zag: een natuurlijke leider, en dat hij het ook zou moeten willen, voor zijn eigen ontwikkeling. Uiteindelijk zei Pep ja. En hij werd binnen de kortste keren geaccepteerd als aanvoerder, ook omdat hij de discussie met mij durfde aan te gaan, over Stoichkov bijvoorbeeld. Toen ik op een ochtend in de kleedkamer bekendmaakte dat ik hem naar het

tweede elftal had verbannen, zei Pep direct namens de spelers dat dat niet kon. Stoichkov was en is een icoon binnen de club. Hij hield zich volgens mij echter niet aan de door ons samen gemaakte afspraken en aan de overeengekomen normen en waarden. Maar Pep hield voet bij stuk. Toen zei ik: 'Als jij je sterk maakt voor Stoichkov, dan zal ik hem nog een tweede kans geven. Maar dan moet je wel met hem aan de slag gaan.' Dat deed hij, maar zonder succes. Toen Stoichkov binnen een paar weken weer over de schreef ging en ik hem daarna alsnog moest verbannen, zei Pep niets meer. Integendeel; hij steunde me, omdat hij helaas mijn gelijk moest erkennen. Pep Guardiola liet zich overtuigen, maar kon al op jonge leeftijd ook zelf overtuigen en inspireren. Hij had fysieke problemen, die hem uiteindelijk, ook in zijn rol als aanvoerder, zouden belemmeren, maar Pep Guardiola was een geboren aanvoerder, aan wie je al snel kon zien dat hij een toptrainer in de dop was. Dat moet je natuurlijk altijd nog maar waarmaken ook, en dat deed hij op een manier die alle verwachtingen overtrof. Hij slaagde, waar ik dat niet deed. Pep maakte me trots!

Louis van Gaal

ROME, 27 MEI 2009: FINALE UEFA CHAMPIONS LEAGUE

Het is de achtste minuut van de wedstrijd. Barcelona moet er nog in komen. De spelers staan allemaal op de juiste positie maar niemand wil happen, niemand wil naar voren stappen en druk zetten op de man aan de bal. Ze spelen naar binnen gekeerd en tonen te veel respect voor Manchester United. Een schot van Ronaldo is onschadelijk gemaakt door Victor Valdés. Weer een schot. United dringt op. Cristiano schiet net langs de paal. Centimeters. Dat is het verschil: centimeters naast de goal, centimeters verwijderd van een andere manier waarop de wereld tegen Pep Guardiola en tegen zijn revolutie in Camp Nou zou aankijken.

Giggs, Carrick en Anderson spelen de bal naar goeddunken rond. Er moet iets gebeuren. Pep springt overeind van de bank en blaft een spervuur van instructies, met een stem die zijn spelers boven de kakofonie van geluiden in het volgepakte Olympisch stadion van Rome kunnen horen. Messi krijgt te horen dat hij als schaduwspits positie moet kiezen tussen de centrale verdedigers van United en Eto'o wordt naar buiten gedirigeerd om zijn plaats op de rechtervleugel in te nemen.

Ferguson blijft onverstoorbaar op de bank zitten. Hij is blij met het resultaat tot dusver en heeft het gevoel dat hij de overhand heeft. Maar er treedt een kentering in. Aanvankelijk bijna onmerkbaar. Messi vindt Iniesta die Xavi vindt die Messi vindt. Ineens moeten Carrick en Anderson snel reageren, moeten ze besluiten wie ze gaan dekken, welke pass ze moeten onderbreken, welke ruimte ze moeten bestrijken. Giggs is gekoppeld aan Busquets en kan niet bijspringen.

Iniesta krijgt de bal op het middenveld. Evra heeft Eto'o laten lopen en Iniesta ziet de mogelijkheid van een opening op de rechterflank. Hij dribbelt met de bal naar voren en dan vindt hij precies op het juiste moment Eto'o op de rand van het strafschopgebied met een splijtende, op de centimeter nauwkeurige pass. Eto'o ontvangt de bal. Vidić doet een laatste wanhopige poging hem te onderscheppen, maar

EEN ANDERE MANIER VAN WINNEN

Eto'o schiet hem voorbij en in een oogwenk vuurt hij, puur vertrouwend op zijn killerinstinct, een schot af in de korte hoek.

Het eindpunt van dat schot, dat ene moment in de tijd, dat hoogtepunt van een beweging, zou meehelpen om een idee, een zaadje dat veertig jaar eerder was geplant, te veranderen in een voetbal-tsunami die het spel in de jaren daarna totaal zou veranderen.

DEEL I

WAAROM MOEST HIJ VERTREKKEN?

1

DE REDENEN

Het was november 2011 en de laatste training voor de reis naar Milaan en de groepswedstrijd in de Champions League begon. Pep, die aan zijn vierde jaar met het eerste elftal bezig was, vroeg de spelers een kring te vormen. Hij probeerde uit te leggen wat hij, Tito Vilanova en de artsen voor het elftal geheim hadden gehouden, maar hij kon het niet onder woorden brengen. Het was een vreselijk moeilijk moment en hij wist niet wat hij moest zeggen. Hij voelde zich ontdaan en ongemakkelijk. Zijn stem haperde en hij stapte opzij. De artsen namen het over en legden de spelers de ernst van de situatie uit. Pep staarde intussen naar de grond en dronk uit zijn eeuwige waterfles, die moest voorkomen dat zijn stem ging beven. Nu werkte het niet.

De medische staf legde uit dat assistent-trainer Tito Vilanova, Peps rechterhand en goede vriend, meteen geopereerd moest worden aan een tumor op zijn oorspeekselklier, de grootste van de speekselklieren. Daarom zou hij niet mee kunnen reizen naar Italië.

Twee uur later verlieten de spelers van Barcelona in een sombere stemming de stad. Pep leek in zichzelf gekeerd en liep diep in gedachten apart van de groep. Het elftal versloeg Milan in het San Siro ten slotte met 3-2 en kwam daarmee op de eerste plaats van hun groep in de Champions League. Het was een spannende wedstrijd, waarin geen van beide elftallen zich concentreerde op verdedigen. De supporters werden getraakteerd op een open wedstrijd met tal van kansen. Maar ondanks het resultaat bleef Pep begrijpelijk neerslachtig.

John Lennon zei het al: 'Het leven overkomt je, terwijl je druk bezig bent andere plannen te maken.' Het is dat wat je een klap in je gezicht geeft en je laat vallen als je denkt dat je onoverwinnelijk bent, als je vergeet dat vallen er ook bij hoort. Bij Guardiola schoot dat al-

les nog sneller door zijn hoofd toen hij te horen kreeg dat zijn vriend ziek was. Hij maakte eenzelfde denkproces door als toen hem het voorgaande seizoen werd verteld dat Eric Abidal een tumor op zijn lever had. De Franse linksback herstelde voldoende voor een korte invalbeurt in de tweede wedstrijd van de halve finale van de Champions League tegen Real Madrid. Pep zou het omschrijven als de ‘meest emotionele avond’ in Camp Nou die hij zich kon herinneren.

Abidal kwam in de 90e minuut in het veld toen het 1-1 stond en Barcelona bijna een volgende finale van de Champions League had bereikt, omdat Madrid in de eerste wedstrijd was verslagen. Het stadion gaf hem een oorverdovende staande ovatie. Een zeldzaamheid, want Catalanen lijken nogal op Engelsen: ze geven in het openbaar niet gauw hun gevoelens prijs, totdat in een collectieve opwelling alle emoties vrijkomen die ze van nature vrijwel altijd onderdrukken.

Weken later zou Puyol, zonder dat Pep of iemand anders van het elftal het wist, Abidal de aanvoerdersband geven, zodat hij de Europacup uit handen van Platini in ontvangst kon nemen. Bijna een jaar later zouden de artsen de Franse linksback vertellen dat de behandeling niet was aangeslagen en dat een levertransplantatie noodzakelijk was.

De gezondheidsproblemen van Abidal en Vilanova betekenden een grote schok voor Guardiola; ze raakten hem hard. Het was een onvoorziene, onbeheersbare situatie waarmee hij het erg moeilijk had, omdat hij graag alles wat er in het elftal gebeurt voorspelt en tot in de puntjes regelt. Hij is de man met een plan voor iedere onvoorziene omstandigheid. In deze gevallen was hij echter machteloos. En het ging nog veel verder, want het leven van de mensen voor wie hij zich verantwoordelijk voelde, stond op het spel.

Na die overwinning in Milaan reisde Barcelona naar Madrid voor een wedstrijd tegen het bescheiden Getafe. Het elftal controleerde het spel, maar slaagde er voor het doel van de tegenstander niet in om door te drukken. Een nederlaag zou betekenen dat Guardiola en zijn ploeg die avond geen overwinning konden opdragen aan Tito Vilanova, die op dat moment herstelde na een succesvolle operatie waarbij de tumor werd verwijderd.